

ZAPISNIK 34. seje Nacionalnega sveta za plačila

Datum in čas seje: 13. 12. 2024, od 9.30 do 12.00

Lokacija seje: Banka Slovenije

Prisotni člani: Simon Anko (predsednik Nacionalnega sveta za plačila / Banka Slovenije), Štefan Belingar (Gospodarska zbornica Slovenije), Dean Čerin (Trgovinska zbornica Slovenije), Barbara Franko (Odbor za shemo Flik), Luka Gabrovšek (MasterCard Europe), Urška Kos (Uprava Republike Slovenije za javna plačila), Alenka Mejač Krassnig (Visa Europe; prisotna do vključno 3.1 točke), Marta Mihelin (Finančna uprava Republike Slovenije), Tanja Piškur (Zveza potrošnikov Slovenije), Gregor Rakar (Telekom Slovenije d. d.), Nataša Tomc Jovović (NLB d. d.; prisotna od 2. točke do vključno 3.1 točke), Stanislava Zadravec Capriolo (Združenje bank Slovenije), Nada Zidar (Slovensko zavarovalno združenje)

Prisotni namestniki članov: Matic Dolar (Bankart d. o. o.), Nataša Rakovec (Ministrstvo za finance), Borut Tomažič (Združenje bank Slovenije)

Ostali prisotni: Domen Božeglav, Nina Frkovič, Marko Pahor, Martin Pezdir, Mojca Resinovič, Rebeka Reven in Anja Rijavec Uršej (vsi Banka Slovenije), Siniša Jančič (Bankart d. o. o.), Luka Omerzel (Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport), Boris Vardjan (Združenje bank Slovenije)

Odsotni člani: Lucija Frlec (Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja), Brigita Gašperin (Ministrstvo za finance), Tomaž Klemenc (Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve), Aleksander Kurtevski (Bankart d. o. o.), Davor Lekić (Javna agencija Republike Slovenija za varstvo konkurence), Tomaž Lešnik (Dinit d. o. o.), Aljoša Lovrič Petrič (Nexi Slovenija d. o. o.), Leon Stare (Petrol Pay d. o. o.)

Predlog dnevnega reda

1. Potrditev dnevnega reda 34. seje Nacionalnega sveta za plačila
2. Poročanje o aktualnih vsebinah s področja plačil v Sloveniji in širše
  - Pregled stanja relevantnih zakonodajnih postopkov
  - Aktivnosti in napredek na področju digitalnega evra
  - Teme, ki so bile obravnavane na 22. sestanku Odbora za plačila malih vrednosti v evrih (ERP)
  - Uveljavitev Uredbe o takojšnjih plačilih v Sloveniji in napredek na področju uveljavitve slovenske sheme za takojšnja plačila (Flik)
3. Poročanje o aktivnostih delovnih skupin NSP za izvajanje Strategije razvoja trga plačil v Sloveniji za obdobje 2024–2028
4. Razno

Ad 1) Potrditev dnevnega reda 34. seje Nacionalnega sveta za plačila (NSP)

S. Anko je pozdravil prisotne ter uvodoma podal informacijo o prenehanju članstva Barbari Mesojednik. Pojasnil je, da je Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport v postopku imenovanja novega člana, zato je na današnji seji kot predstavnik ministrstva prisoten Luka Omerzel.

S. Anko je prisotne obvestil, da je bil zapisnik 34. seje NSP potrjen in objavljen na spletni strani Banke Slovenije. V povezavi z realizacijo vsebinskega sklepa 33. seje NSP, ki se je glasil: »NSP je potrdil predloge aktivnosti delovne skupine za Fazno zagotovitev sprejema elektronskega plačevanja na prodajnih mestih. Predloge aktivnosti drugih dveh delovnih skupin bo NSP obravnaval v pisnem postopku.«, je izrazil nezadovoljstvo nad neodzivnostjo nekaterih članov, ki se kljub več pozivom niso odzvali na pisni postopek za potrditev predlogov aktivnosti delovne skupine Naslavljanje varnostnih vidikov elektronskih plačil. Napovedal je, da bo potrjevanje predlogov aktivnosti delovne skupine zato ponovno potekalo v okviru 3. točke dnevnega reda te seje. Ker neodzivnost na pisne postopke zavira izvajanje aktivnosti, je prisotne seznanil, da bo v prihodnje pri potrjevanju odločitev v pisnih postopkih vzpostavljena analogija s sejami. Sklepi bodo tako sprejeti ob soglasni potrditvi vseh, ki se odzovejo na pisni postopek, ob pogoju, da se odzove vsaj polovica članov. Navedeno bo opredeljeno tudi v Poslovniku NSP ob njegovi naslednji spremembi.

S. Anko je predstavil predlog dnevnega reda 34. seje NSP ter izpostavil, da je na dnevni red dodana stalna točka, v okviru katere se bo poročalo o aktualnih vsebinah s področja plačil v Sloveniji in širše.

Sklep 1: NSP je potrdil dnevni red 34. seje NSP.

Ad 2) Poročanje o aktualnih vsebinah s področja plačil v Sloveniji in širše

Pregled stanja relevantnih zakonodajnih postopkov: N. Rakovec je predstavila postopek sprejemanja predloga ZPlaSSIED-B, ki ga bo Državni zbor obravnaval predvidoma na decembrski seji. Nadaljevala je s predstavitvijo postopka sprejemanja predloga ZEPS, katerega sprejem se pričakuje v prvi polovici prihodnjega leta (predstavitev).

S. Anko je izrazil zadovoljstvo glede skorajšnjega sprejetja ZPlaSSIED-B, saj novela zakona naslavlja tudi problematiko zavrnitev odprtja plačilnih računov, ki se še vedno pogosto pojavlja v vprašanih, ki jih prejema Banka Slovenije. V razpravi je T. Piškur povedala, da tudi Zveza potrošnikov Slovenije prejema številna vprašanja glede dostopa do osnovnega plačilnega računa, iz katerih je med drugim zaznati, da banke ne podajo vedno celovitih in ustreznih informacij potrošnikom. A. Rijavec Uršej je pojasnila, da so bile aktivnosti ozaveščanja zaradi pomanjkljivosti obstoječe zakonodaje odložene in se bodo pričele po sprejetju ZPlaSSIED-B. S. Zadavec Capriolo je dodala, da so ozaveščanje predlagale tudi banke in izrazila podporo aktivnosti.

Glede postopka sprejemanja ZEPS je S. Anko izrazil pričakovanje, da bo Ministrstvo za finance ustrezno naslovilo prejete pripombe na predlog zakona. V razpravi je S. Zadavec Capriolo podprla časovnico sprejemanja zakona ter izrazila upanje, da bo zakon omogočil uporabo plačilnih instrumentov, katerih uporaba je čim bolj razširjena. Odzval se je S. Anko in poudaril, da mora biti zakon z vidika plačilnih instrumentov pisan nevtralen in ponudnikov blaga in storitev ne sme omejevati pri njihovi izbiri.

Aktivnosti in napredek na področju digitalnega evra: M. Pezdir je predstavil aktivnosti in napredek na področju digitalnega evra (predstavitev).

M. Pahor je pojasnil, da vsi cilji, ki so bili načrtovani v pripravljalni fazi, ne bodo pravočasno doseženi, saj so vezani na sprejetje zakonodaje, ki ne sledi predvideni časovnici. Kljub temu HLTF-Digital Euro, visokonivojska delovna skupina pri ECB, ocenjuje, da končna časovnica projekta Digitalni evro ni ogrožena.

Teme, ki so bile obravnavane na 22. sestanku Odbora za plačila malih vrednosti v evrih (ERPB): R. Reven je predstavila teme, ki so bile obravnavane na 22. sestanku ERPB (predstavitev).

V razpravi je S. Zadavec Capriolo povedala, da je Združenje bank Slovenije v zvezi zagotavljanjem dostopnosti finančnih storitev junija sprejelo smernice za zagotavljanje fizične dostopnosti, decembra načrtuje še sprejem smernic za digitalno dostopnost. Zanimalo jo je, ali se tudi na nivoju EU načrtuje

sprejem smernic s podobno vsebino. R. Reven ji je odgovorila, da bo morebitna vsebina s to tematiko deljena s člani NSP.

Uveljavitev Uredbe o takojšnjih plačilih v Sloveniji: A. Rijavec Uršej je predstavila časovnico uveljavitve Uredbe o takojšnjih plačilih (IPR) v Sloveniji (predstavitev). V zaključku je poudarila, da je o rešitvah, ki jih prinaša IPR, ključno jasno in razumljivo komuniciranje z uporabniki, ter izpostavila, da ERPB že pripravlja komunikacijski načrt za vse deležnike. K odzivu glede pričakovanih izzivov za uporabnike je povabila predstavnike Združenja bank Slovenije. B. Tomažič je v odzivu povedal, da je nekaj izzivov glede implementacije regulative še nerešenih, a verjame, da bo Slovenija tudi tokrat ena izmed uspešnejših držav pri implementaciji nove zakonodaje. Banki Slovenije se je zahvalil za sodelovanje pri reševanju izzivov, zahvalo je ponovila tudi S. Zadravec Capriolo, ki je sodelovanje z Banko Slovenije v tej fazi izpostavila kot ključno.

V razpravi je T. Piškur zanimalo, kakšni so načrti glede komuniciranja IPR z uporabniki. S. Zadravec Capriolo je odgovorila, da bodo počakali na komunikacijski načrt, ki ga pripravlja ERPB. A. Rijavec Uršej je pojasnila, da bo Banka Slovenije gradiva s člani NSP delila takoj po javni objavi.

M. Dolar je dodal, da imajo takojšnja plačila številne prednosti, a med drugim prinašajo tudi izzive na področju zlorab. Za njihovo preprečevanje so ključni sistemi za zaznavanje zlorab ter dobra ozaveščenost uporabnikov.

Napredek na področju uveljavitve slovenske sheme za takojšnja plačila (Flik): B. Franko je izpostavila, da so letošnje marketinške aktivnosti, ki jih izvajajo že od maja, osredotočili na segmenta P2P in P2eM. Rezultati so vzpodbudni: število novih aktivnih uporabnikov Flika v letu 2024 je 140.000; skupno število aktivnih uporabnikov Flika je 685.000; na mesečnem nivoju je v Flik ekosistemu 1,4 mio transakcij v skupni vrednosti 89 mio evrov. Dodala je, da bodo na decembrski seji Odbora za shemo Flik potrjevali tudi nove funkcionalnosti sheme, ki bodo predstavljene na naslednji seji NSP.

V razpravi je T. Piškur zanimalo, ali so za shemo Flik dostopni tudi podatki o zlorabah. B. Franko je pojasnila, da podatke imajo, vendar konkretnih števil trenutno ne more deliti. S. Anko je dodal, da so podatki na nivoju posamezne sheme poslovna skrivnost, zato naj se o njihovi delitvi odločijo banke. Odzvala se je S. Zadravec Capriolo, ki je poudarila, da nacionalna shema ni tako izpostavljena zlorabam, vprašanja glede njihovega števila bodo bolj aktualna ob prehodu na evropsko shemo. S. Anko je zaključil, da bodo banke v okviru IPR dolžne poročati Banki Slovenije, ki bo preverila, katere agregirane podatke lahko deli z namenom ciljanega ozaveščanja. S. Zadravec Capriolo je dodala še, da so v okviru izvensodnega reševanja potrošniških sporov letos prvič po nekaj letih zabeležili nižje število primerov.

Sklep 2: NSP se je seznanil s (i) stanjem relevantnih zakonodajnih postopkov, (ii) aktivnostmi in napredkom na področju digitalnega evra, (iii) aktualnimi temami, ki jih obravnava ERPB ter (iv) uveljavitvijo Uredbe o takojšnjih plačilih v Sloveniji in napredkom sheme Flik.

Ad 3) Poročanje o aktivnostih delovnih skupin NSP za izvajanje Strategije razvoja trga plačil v Sloveniji za obdobje 2024–2028

A. Rijavec Uršej je uvodoma povedala, da je od sprejema Strategije razvoja trga plačil v Sloveniji za obdobje 2024–2028 minilo leto dni. NSP je na 32. seji dne 21. marca 2024 vzpostavil tri delovne skupine za naslavljanje sprejete Strategije NSP: DS1–Razvoj enostavnih rešitev za plačevanje z dobro uporabniško izkušnjo v skladu s potrebami oziroma pričakovani uporabnikov, vključno ranljivih skupin; DS2–Naslavljanje varnostnih vidikov elektronskih plačil ter DS3–Fazna zagotovitev sprejema elektronskega plačevanja na prodajnih mestih (vključuje komunikacijo do uporabnikov). Na 33. seji je bil sprejet sklep, da bo NSP obravnaval aktivnosti vseh delovnih skupin na vsaki seji.

DS1–Razvoj enostavnih rešitev za plačevanje z dobro uporabniško izkušnjo v skladu s potrebami oziroma pričakovani uporabnikov, vključno ranljivih skupin: S. Jančič, vodja DS1, je predstavil dosedanje aktivnosti delovne skupine (predstavitev).

S. Anka je zanimalo, kdaj bo delovna skupina oblikovala predloge aktivnosti, ki jih bo potrjeval NSP. S. Jančič je pojasnil, da bodo predlogi aktivnosti praviloma oblikovani na sestanku delovne skupine v januarju prihodnje leto ter predlagal, da jih NSP ne potrjuje po pisnem postopku, saj bo pred potrditvijo potrebna razprava o njihovi izvedljivosti. Dogovorjeno je bilo, da se bodo predlogi aktivnosti potrjevali na naslednji seji.

DS2–Naslavljanje varnostnih vidikov elektronskih plačil: B. Vardjan, vodja DS2, je predstavil dosedanje aktivnosti delovne skupine ter v potrditev predlagal predlog njenih ključnih aktivnosti: (i) podpora vzpostavitvi nacionalne visokonivojske delovne skupine, (ii) skupne smernice za ozaveščanje in (iii) tehnične rešitve (predstavitev).

S. Anko je dodal, da je vzpostavitev nacionalne visokonivojske delovne skupine iniciativa Banke Slovenije, ki si v skupini želi člane s pristojnostjo odločanja o stališčih institucij, ki jih zastopajo. Predlog članstva bi v okviru svojih aktivnosti po oblikovanju predloga mandata visokonivojske skupine oblikovala DS2, kot očitni kandidati se, poleg Banke Slovenije, ki je pripravljena skupino voditi, izkazujejo SI-CERT, Policija, procesorji in banke.

V razpravi je S. Jančič povedal, da se podoben predlog oblikuje tudi v podskupini pod okriljem DS1, ki se ukvarja z varnostjo. S. Zadavec Capriolo je dodala, da ZBS podpira vzpostavitev skupine ter kot morebitnega člana izpostavila še Ministrstvo za obrambo. Spomnila je, da vzpostavitev nacionalnega koordinacijskega odbora narekuje že EU regulativa, z zahtevami katere se je potrebno seznaniti pred oblikovanjem delovne skupine.

S. Zadavec Capriolo je v nadaljevanju opozorila, da iz predloga ključnih aktivnosti ni razvidno, v katerega od treh stebrov bi lahko umestili aktivnosti identifikacije potreb po spremembi zakonodaje. Predlagala je, da se v stebru 3. Tehnične rešitve naredi popravek teksta na naslednji način: »... za izmenjavo informacij in priporočil ter pripravo predlogov ukrepov za povečanje kibernetске varnosti med relevantnimi deležniki.«. S. Anko je po vprašanju članom, ali se strinjajo s predlogom, potrdil, da sprejemamo popravek ter da bo v nadaljevanju pri potrditvi upoštevana dopolnjena verzija.

T. Piškur je vprašala, ali so aktivnosti, ki jih predlaga DS2, zadostne za naslovitev vseh izzivov na področju varnosti potrošnikov. S. Anko je pritrdil in poudaril, da si bo visokonivojska delovna skupina po vzpostavitvi svoj delokrog določala sama ter ga prilagajala glede na zaznane izzive.

Glede morebitnega naslavljanja sprememb zakonodaje se je odzvala še A. Rijavec Uršej, ki je pojasnila, da prihaja nova uredba o plačilnih storitvah (PSR), ki se osredotoča prav na preprečevanje goljufij pri plačilih. Poudarila je, da je in bo v prihodnje z neposredno veljavno uredbo področje urejeno že na ravni EU, pri čemer izziv predstavlja vprašanje, kako zagotoviti, da bo ureditev dovolj jasna in neposredno uporabljiva ob hkratnem zavedanju neprestanega spreminjanja področja goljufij pri plačilih ter s tem potrebe zagotovitve, da bodo določbe primerne za uporabo tudi v nedoločeni prihodnosti. Rešitev zaradi abstraktnosti nekaterih ključnih definicij (neodobrena transakcija in velika malomarnost uporabnika) bi se glede na navedeno lahko na nacionalnem nivoju iskala v obliki nezavezujočih priporočil ali zbirke praks.

T. Piškur je v nadaljevanju glede visokonivojske delovne skupine predstavila razmišljanje, da bi v njej sodelovali predstavniki celotne verige nakupnega procesa, ki bi jih lahko vodil predstavnik Vlade. S. Zadavec Capriolo se je strinjala, da mora delovna skupina vključevati člane iz celotne verige, k že prej omenjenim kandidatom je dodala operaterje telekomunikacijskih omrežij, institucije, ki nadzorujejo ali upravljajo ali regulirajo socialna omrežja, ter institucije, ki imajo vlogo pri upravljanju s tveganji s kritično infrastrukturo.

S. Anko je zaključil, da danes ne potrjujemo vodstva in članstva visokonivojske delovne skupine. O vsebinskih vprašanjih bo NSP odločal na naslednjih sejah, ko bo DS2 pripravila predloge.

DS3–Fazna zagotovitev sprejema elektronskega plačevanja na prodajnih mestih (vključuje komunikacijo do uporabnikov): A. Rijavec Uršej in N. Rakovec, vodji DS3, sta predstavili dosedanje aktivnosti delovne skupine (predstavitev). A. Rijavec Uršej, ki koordinira aktivnosti Faze 1, je

izpostavila, da je delovna skupina že začela s pripravo na izvajanje potrjenih aktivnosti, a je predlog ZEPS, ki je bil dan v javno obravnavo, zahteval razmislek o načrtovanih aktivnostih. Med člani delovne skupine je bil zato izveden pisni postopek, v okviru katerega bo ključen odziv zbornic. Nadaljevala je N. Rakovec, ki koordinira aktivnosti Faze 2, in pojasnila, da Ministrstvo za finance namerava DS3 seznaniti z dopolnjenem predlogom ZEPS pred medresorskim usklajevanjem, a časa za dodatne pripombe žal ne bo. Vsi, ki so poslali pripombe, lahko pričakujejo tudi odgovor s pojasnili.

S. Anko je izpostavil, da bo v nadaljevanju ključna pozitivna komunikacija namenov zakona ter pozdravil, da je Ministrstvo za finance prepoznalo nujnost komunikacije s ključnimi deležniki, predvsem z zbornicami.

V razpravi je D. Čerin predstavil nekaj pripomb na predlog ZEPS, ki jih je Trgovinska zbornica Slovenije podala Ministrstvu za finance tudi v okviru javne obravnave predloga zakona, med drugim nepojasnjeno mejo 10.000 evrov in manko analize finančnih učinkov na zavezance zakona, ter izpostavil možnost brezplačne rešitve UJP, ki bi lahko omilila prehod. V odzivu je N. Rakovec pojasnila, da je rešitev UJP namenjena le spletnim trgovcem ter da ima po podatkih Finančne uprave Republike Slovenije, ki so jih črpali iz obračunov akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti (DDD) in davka od dohodkov pravnih oseb (DDPO) za leto 2023, tretjina zavezancev čiste prihodke od prodaje pod 10.000 evrov. Podatki zajemajo vse zavezance, ki imajo obveznost predložitve navedenih obračunov, ne glede na njihovo dejavnost in statusno obliko (npr. zajeta so tudi društva). Dodala je, da bodo pripombe Trgovinske zbornice Slovenije na predlog ZEPS, ki jih je ta podala v okviru javne obravnave, preučili in se nanje odzvali.

N. Rakovec je podala tudi informacijo, da je do 20. decembra 2024 v javni obravnavi predlog Nacionalnega programa finančnega opismenjevanja. V zvezi s predlogom že potekajo aktivnosti, ki jih izvaja svetovalno podjetje Deloitte d. o. o. S. Anko je izpostavil, da je ključno, da so te aktivnosti usklajene z aktivnostmi delovnih skupin NSP, zato pričakuje, da bo Ministrstvo za finance prevzelo povezovalno vlogo in kot izhodišče pri pripravi vsebin v okviru Nacionalnega programa finančnega opismenjevanja uporabilo tudi zaključke, ki jih bodo na tem področju pripravile delovne skupine NSP.

Sklep 3: NSP se je seznanil z aktivnostmi delovnih skupin za izvajanje Strategije NSP.

Sklep 4: NSP je potrdil predloge aktivnosti delovne skupine Naslavljanje varnostnih vidikov elektronskih plačil.

Ad 4) Razno

Pod točko razno ni bilo obravnavanih tematik.

S. Anko je prisotne v zaključku seznanil, da bo v naslednjem letu po vzoru ERPB izveden pregled članstva NSP. Zahvalil se je za aktivno razpravo in podana stališča ter zaželel lepe praznike in vse dobro v novem letu.

Naslednja seja NSP bo v petek, 21. marca 2025.

Zapisnik pripravil Sekretariat NSP, december 2024.